

tro slavinde; et genskin af den interesse, som han nærer for børnene, falder tilbage på konen, børnenes moder. Og endnu langt videre strækker den indflydelse sig, som udøves af dette hensyn til børnene. I deres spæde alder ere børnene så godt som udelukkende overgivne til moderens omsorg; deres pleje og første lærdomme få de af moderen, og deri består en del af det arbejde, der påhviler hende. Jo større mandens interesse for børnene er, jo større tillid viser han sin kone ved ganske at overlade hende omsorgen for deres første år, og i en sådan tillid ligger kilden til det gode forhold mellem ægtefællerne, ligger den kraft, som løfter deres forhold op over det lavere trin. I omsorgen for børnene er der skabt et fælles arbejdsområde for de to ægtefæller; rigtignok i begyndelsen kun således, at kvindens arbejde ender, hvor mandens begynder, så deres fællesskab blot er dette, at den ene fortsætter den anden; men i tidens løb er det uundgåeligt, at der heraf opstår et virkeligt fællesskab. Moderen aflurer det spæde barn tusinde små ejendommeligheder, som faderen aldeles ikke kender, og hendes erfaringer kan derfor ganske fortræffelig tjene faderen til rettesnor ialfald så længe, til også han har lært barnet at kende. Opdragelsen er i kun lidet udviklede samfund selv en ganske simpel ting; men jo mere mangesidede de krav bliver, den voksne skal gøre fyldest, desto mere sammensat og vanskelig bliver også opdragelsen, indtil den i vore dage er ved at blive en kunst. Det er i mine øjne ingen tilfældighed, at bevægelsen for kvindens emancipation har fået en så stor kraft netop samtidig med, at man har begyndt at få øjnene op for, at opdragelsen stiller store intellektuelle fordringer til opdrageren.

Det lader sig ganske vist ikke sige, at bevægelsen for kvindeemancipationen har sit udspring i de større intellektuelle krav, som den vanskeligere opdragelse af afkommet stiller til hende. Den udspringer af en trang hos kvinden efter at blive mandens åndelige lige, dels fordi hun derved i ægteskabet mere end hidtil vil blive manden ligestillet, og dels fordi hun i tilfælde af, at hun ikke bliver gift, er henvist til at søge sit erhverv ved en virksomhed af samme art som mandens, hvilket bliver hende umuligt, når hun møder til konkurrencen så ulige mindre udviklet end manden. Der kunde nu ligeoverfor denne side af bevægelsen være anledning til at anstille flere betragt-